

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ ซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งสิ้น 200 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งสิ้น 200 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970; p. 608) และใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากไม่คืนเบอร์ จำนวนทั้งสิ้น 132 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของเบสและอโวลิโอ (Bass & Avolio, 1991, อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2543, หน้า 22-25) มีดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นชาวปัญญา และการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ 5 ระดับ คือ มีระดับปฏิบัติการมากที่สุด มีระดับปฏิบัติการมาก มีระดับปฏิบัติการปานกลาง มีระดับปฏิบัติการน้อย มีระดับปฏิบัติการน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ ได้แก่

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	12
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	9
3. ด้านการกระตุ้นชาวปัญญา	10
4. ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน	9

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นคำนิยามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. ศึกษาคำนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่วิจัยทุกตัว

3. สร้างแบบสอบถามตามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นชาวปัญญา และการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปหาค่า IOC โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบว่าทั้ง 4 ด้าน ตรงตามนิยามศัพท์ที่กำหนดหรือไม่ ดังนี้

มีความเห็นว่า สอดคล้อง/เกี่ยวข้อง	กำหนดให้คะแนนเป็น +1
มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ	กำหนดให้คะแนนเป็น 0
มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้อง/ไม่เกี่ยวข้อง	กำหนดให้คะแนนเป็น -1

5. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.8 ถึง 1.0

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ ซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างข้อ กับผลรวม (Item-Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.76 และค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha) ของ Cronbach (1972, p. 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ผู้ช่วยนักวิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 132 ฉบับ ไปแจกให้อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลตรวจสอบความสมบูรณ์และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่มีระดับปฏิบัติ ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง มีภาวะผู้นำมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง มีภาวะผู้นำมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง มีภาวะผู้นำปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง มีภาวะผู้นำน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง มีภาวะผู้นำน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของอาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ กรณี 2 กลุ่ม ใช้ t-test แบบ Independent กรณีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว one-way ANOVA หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé test)